

Huis te Renoije van 1402-1795

Door A. F. Verstegen

Op de achtergrond het Huis te Rhenoy

Evenals het kasteel De Aldenborch was het Huis te Rhenoy ook een leengoed van het Furstendom Gelre en Graafschap Zutphen (F. G. & G. Z.). Voor meer informatie over dit vorstendom zie Geschiedenis van Rhenoy (2° deel).

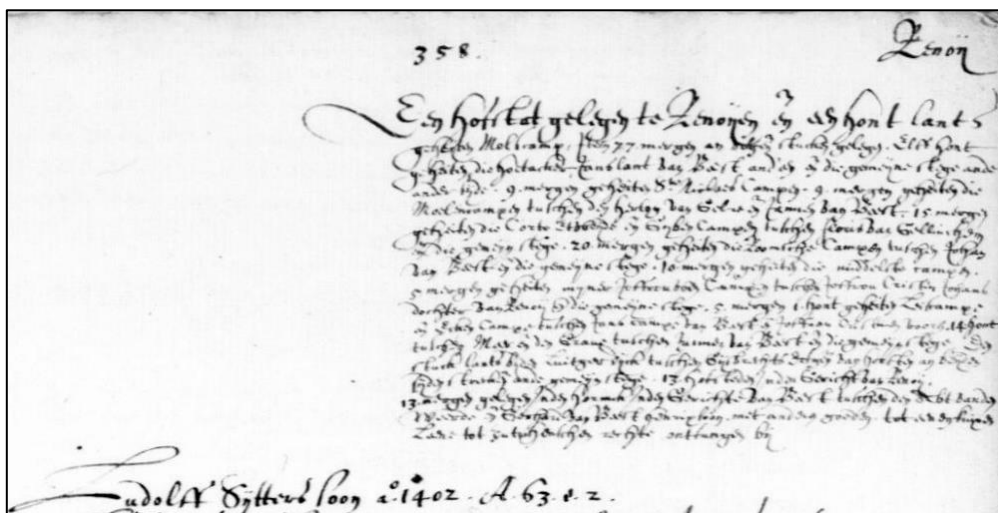
Regeerders van dit F. G. & G. Z. waren:

1. Hertogen van Gelre
Reijnoud, Wilhelm, Eduart, Jan II, Aernolt en Adolph van Egmond
2. Hertog Caerl van Bourgondië 1472
3. Aerts Hertog Maximiliaan
4. Hertog Caerel van Egmond
5. Hertog Wilhelm van Gulick
6. Hertogin Elisabeth
7. Keijzer Karel de Vijfde
8. Koning Philips de II
Plakkaat van verlating 1581, Nerdeland onafhankelijk
9. Staten van Holland met de stadhouders van Oranje
10. Regering van Nederland 1795

In de oorkonde wordt het Huis te Rhenoy als volgt omschreven.

Een hofstat, gelegen te Renoijen, ende een hont lants, geheyten Molscamp; item 77 mergen, an volgende stucken gelegen: elff hont geheiten die Koetacker, Janslant van Beest an d' een ende die gemeyne stege an de ander sijde; 9 mer-

gen geheiten St. Nicolaescampen; 9 mergen geheiten die Moelencampen, tuschen den hertog van Gelre ende Jannen van Beest; 15 mergen geheiten die Corte Etweyde ende Sybencampen, tuschen Floris van Sellenchem ende die gemeyn stege; 28 mergen geheiten die Roomsche campen, tuschen Johan van Beest ende die gemeyne stege; 10 mergen geheiten die Middelste campen; 5 mergen geheiten Myner Joffrouwencampen, tuschen joffrou Cristin Johans dochter van Renoy ende die gemeyne stege; 5 mergen 1 hont geheiten Leiscampe ende Eckeneampe, tuschen Jans campe van Beest ende joffrou Cristinen voors.; 14 hont tuschen Mees ende den grave, tuschen Jan van Beest ende die gemeyn stege; een stuck lants bij den Sultgerdijck tuschen Gijsbrechts erfgenamen van Kaeften an beyder sijden, streckende an gemeyn stege: tot Zutphenschen rechte.

Een gedeelte uit de registers der lenen van het F. G. & G. Z.

Jan II van Egmond, Hertog van Gelre (1385-1451)

Ludolff Feyterssoon, heeft het Huis en Hofstad te Rhenoy met de landerijen in leen gekregen van Jan II van Egmond, hertog van Gelre, in 1402.

Zijn zoon Ludolff erft Huis en Hofstad met landerijen van zijn vader in 1408.

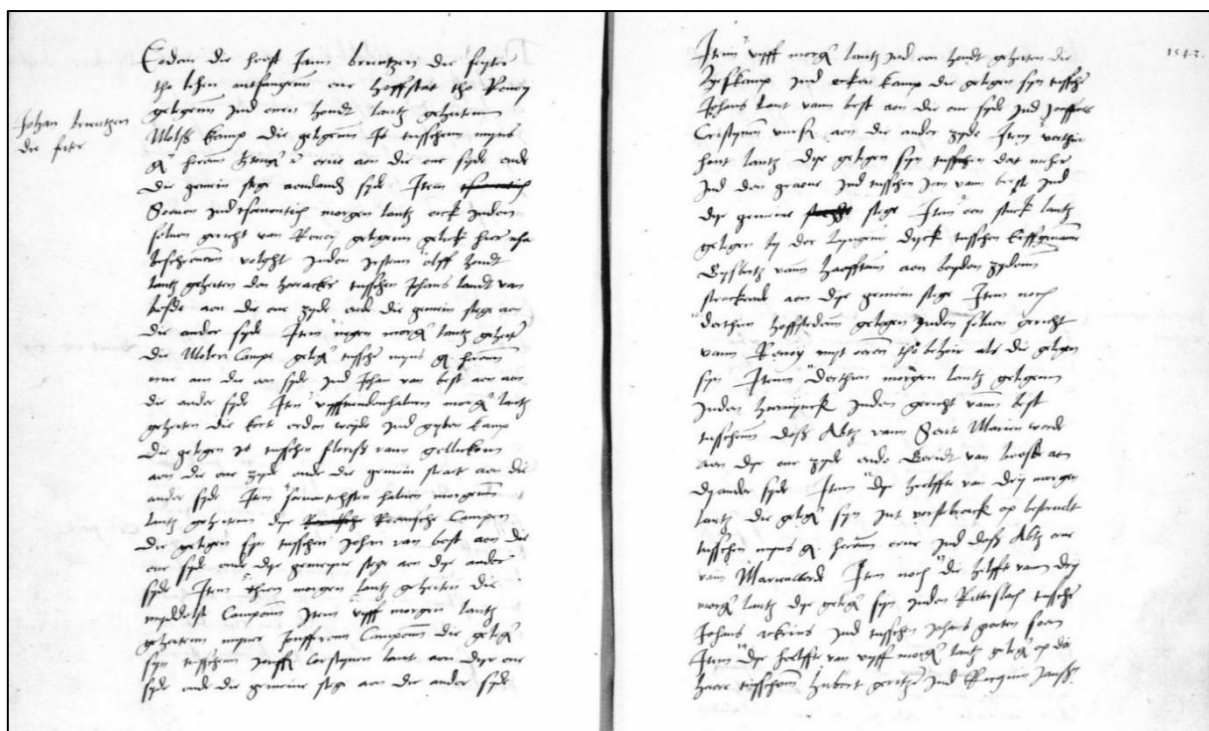
Ludolff de Feyter heeft 2 kinderen. Na zijn overlijden in 1420 erft zijn zoon de landerijen en zijn dochter gehuwd met Herman van Beest erft het huis Renoij met 2 percelen land.

a. Ludolff de Feijter erft de meeste landerijen, liggende in Beesd en in Rhenoy in 1420.

b. Dochter de Feijter gehuwd met Herman van Beest erft Huis en Hofstad Renoij met enkele percelen land in 1420.

Deze landerijen, Molskamp, St. Nicolaaskampen, Molenkampen, Etweide, Gijbenkampen Roomsekampen, Middelste kampen en de Mijner Juffrouwenkampen en de landerijen gelegen in Beesd blijven 6 generaties in het bezit van de familie De Feyter. Johan de Feyter laatste eigenaar erfde deze landerijen van zijn vader Brienen in 1543 en hij verkoopt deze aan Otto Pieck Hendrikzoon in 1553. Dan blijven deze landerijen 5 generaties in het bezit van de familie Pieck. Willem Pieck ambtman van Beesd en Rhenoy erft ze in 1617 van zijn vader Otto. Deze Willem verkoopt alle percelen.

Hieronder de oorkonde waarin Johan de Feyter deze bovengenoemde percelen erft met een huis van zijn vader Breintgen de Feyter in 1543.

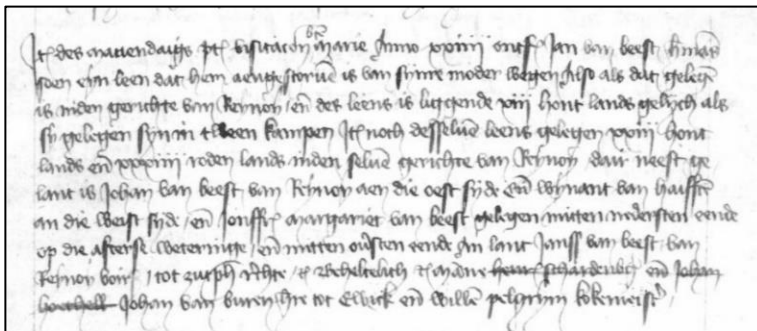
Oorkonde uit 1543

Johan Breintgen de Feyter

Eodem (op dezelfde dag) heeft Jans Breintgen de Feyter ? ontrangen ene hofstad tho Renoij gelegen met ene hondt lands geheten Mols Camp die gelegen is tusschen etc. etc. Alle percelen worden genoemd en wie ernaast geland is ten Oosten, Zuiden, Westen en Noorden. Met hofstad wordt hier niet het huis "Rhenoy" bedoeld.

Leenmannen, -vrouwen van Huis en Hofstad Rhenoy 1402-1795

- 1°. Leenman Ludolff Feyterssoon de Feijter, Heer van Huis en Hofstad Rhenoy, anno 1402.
- 2°. Leenman Ludolff Ludolffssoon de Feijter, erft Huis en Hofstad Rhenoy met de percelen land van zijn vader in 1408.
- 3°. Leenvrouw dochter van Ludolff de Feyter, gehuwd met Herman van Beest, erfde Huis en Hofstad Rhenoy van haar vader in 1420. En na haar overlijden in 1424 erft haar zoon Johan van Beest dit leen.
- 4°. Leenman Johan van Beest erft Huis en Hofstad te Rhenoy van zijn moeder 1424.

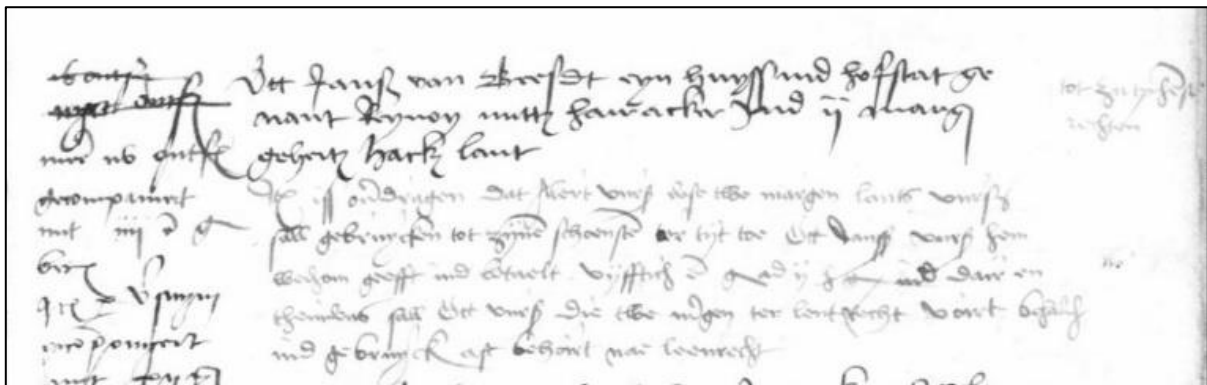
Johan van Beest erft Huis en Hofstad Renoij 1424

Stem des manendaijs
(maandag) op ten visitneidach Beate Marie (2 juli) anno *XXXXXX* (1424) ont-

*feingt Jan van Beest Hermanssoon een leen dat hem aenbestorven is van sinne moeder wegens doode als dat gelegen is in den gerichte van Renoij ende des leens is liggende *XXXX* (13) hont lands gelijk als sij gelegen sijn in tweeën kampen. Stem noch desselven leens *XXXXXX* (23) hont lands ende *XXXXXXXX* (34) roeden in den selven gerichte van Reijnoij dair naest gelant is Johan van Beest van Reijnoij aen die Oestsijde ende Wijnant van Kaeften an die West sijde ende Gaffrouw Mgriet van Beest gelegen met ten nedersten ende op die afsterste Weteringe ende mitten oversten einde in lant van Jansoon van Beest van Reijnoij voirseijt tot Zutphensen rechte ende beheltelick thendene (thienden) mannen van leen Johan van Buren Kere tot Eldick en Willem Pelgrim kokenmeister.*

De akte omschrijft niet de naam van de percelen land die bij dit leen behoren. Maar als de zoon van Johan, Johan van Beest van Renoy, het leen erft van zijn vader dan wordt de naam van 2 landerijen genoemd die gelegen zijn in Rhenoy.

4° Leenman Johan van Beest erft Huis en Hofstad van zijn vader 1430.

Johan van Beest beleent met huis Rhenoy 1430

Dat Jans van Beesdt eyn Huijs end Hofstat genant Reynoy mitt Haeracker ende 2 mergen geheten Hackerlant.

Verder staat er dat de 2 percelen land gebruikt zal worden door Alert en dat hij daar vijftig ct (oude muneenheid) hiervoor moet betalen in september en dit volgens het land- en leenrecht.

5°. Leenman Otto van Beesd, erft Huis en hofstad Rhenoy in 1463 van zijn vader Johan, met twee percelen land, den Haeracker en de twee mergen landt geheten Hackerland.

Otto van Beest ontfengt een huys ende hofstat, geheiten Renoy, met den Haeracker ende twee mergen lants, geheiten Hackerlant, gelegen tot Renoy, met zijnen toebehoor, tot Zutphenschen rechten, als erve zijnes vaders Johans, ende tuchtigt (vruchtgebruik) zijn vrou Adriaen Dixx dochter van Weerdenborch.

6°. Leenman Johan van Beest erven zijns vader Otto van Beest 24 sept. 1475.

7°. Leenman Otto van Beest erven zijns vader Johan 1515.

Otto overlijdt op de 5° mei 1520. Zijn wed. wordt in het morgentalen boek van Beest en Rhenoy rond 1520 aangeduid als de Joffer van Beest. Zij bezit volgens dit morgentalen boek 30 morgen en 2 hond land (ca. 95,4 Ha. 1 morgen = 3180 m²). Zou deze Joffer niet de schenkster kunnen zijn van de 25 Ha. weiland aan de inwoners van Rhenoy ?

Helaas kunnen we dit niet vinden in het loofsignaat van Rhenoy, dat is zoals we reeds weten tijdens de watersnood van 1809 gedeeltelijk verloren gegaan.

Otto had geen kinderen want zijn bezittingen gaan, na het overlijden van zijn vrouw, naar zijn broer Dirk van Beest van Renoij.

8°. Leenman Dirck van Beest erve zijn broeder Otto.

Dirck van Beest beleent met Huijs en Hofstad Renoij 7 okt. 1543.

1543.

Die Anne is pedelibus et sup heeft Dirck van Beest
 van Beest van Renoij sijnen erve verlijst van
 een huijs ind Hofstadt geheten Renoij gelegen
 indes kerspel van Renoij metten haeracker ind
 met tve morgen lants geheten haercker lant gelik
 hem dat van sijnen broeder Ott van Beest
 aengekomen ind tot Zutphensche regten lant
 dattet is behelich is

Op dezelfde dag heeft Derick van Beest van Renoij sijnen erve van een huijs
 ende Hofstadt geheten Renoij gelegen inden kerspel van Rhenoij metten
 Haeracker ende twee morgen lants geheten Haerckerlant gelijk hem van sijnen
 broeder Ott van Beest aengekomen ende tot Zutphensche regten.

Dirk van Beest van Renoij trouwde in 1532 met Adriana de Cocq van Delwijnen. Zij kregen 8
 kinderen. De oudste zoon, Johan van Beest van Renoij erft van zijn vader het Huis en Hofstad
 Rhenoy.

9°. Johan van Beest erven zijn vader Dirck 21 juli 1553.

Beleningh Johan van Beesde
 Kuijs van Renoij (21 juli 1553)

Beleningh Johan van Beesde
 Kuijs van Renoij (21 juli 1553)

Haeracker en met twee morgen lants
 kerspelant gelik hem dat van sijnen
 vader Dirck van Beest aengekomen
 ind tot Zutphensche regten lant
 dattet is behelich is

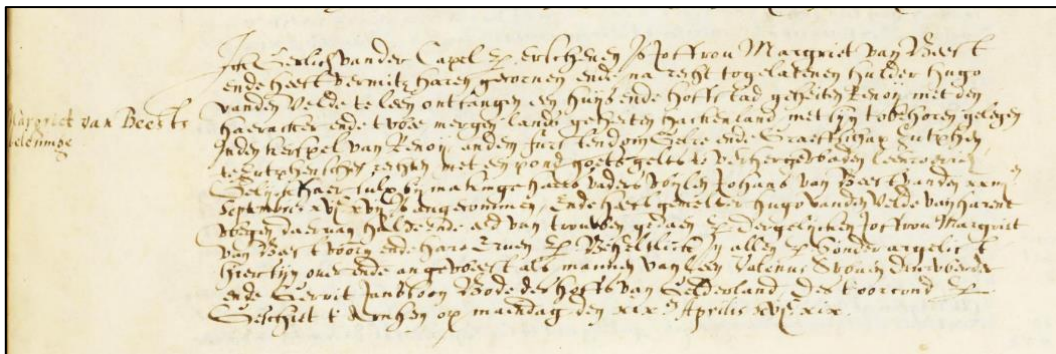
Anno X^o drie en vijffligh den
 21° Julij is voor den Stadtholder
 ende mannen van leene hierna
 verschenen en beschrefen Jan van
 Beesdt van Renoij en heeft van
 de stadholder te leen ontfangen
 een Huijs en Hofstadt geheten
 Renoij gelegen in den lande van

Tielerweerd ind kerspel van Renoij metten Haeracker en met twee mergen
 landt geheten Haerckerlant gelijk hem doot van sijnen vader Dirck van Beesdt

Jansoon aanbestorven is tot Zutphensche regten en heeft hiervan hulde en eede gedaan ende geloofd te dergelijken te behettelijcke selver tijt heeft Johan voor den stadholder ende mannen van leen hier ende lestcomen sijne moeder Jofvrouw Adriana de Cock van Delweijnengegoost (gegunst) date voorsegde leen negen jaeren lanck van date van desente (plaats waar het afspeelt) mogen gebreijcken den stadholder bidden 't selve te willen beleene berestigen ende bestedingen 't welck den stadholder ter begeerte des voorseijde Johans alsoe gedaane heeft mannen Gasper van Tuijl en Jacob Better.

Johan had twee dochters Magriet en Hillegonda.

10°. Leenvrouw Margriet van Beest erve haar vader Johan 19 april 1619.

Magriet van Beest erft het Huis en Hofstad te Rhenoy 1619

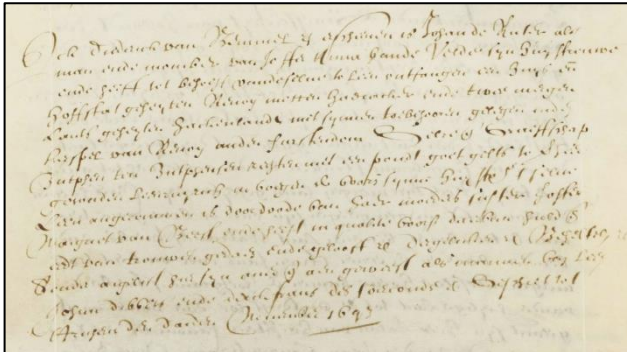
Magriet van Beest beleninge

Ich Gerlach van der Capelen erschienen is Orou Margriet van Beest ende heeft vermits haren gecoren (gekozen) ende na regt toegelatenen hulder Hugo van der Velde te leen ontrangen een huis en Hofstad geheten Renoij met den Kaeracker ende twee mergen land geheten Kackerland met sijn toebehoren gelegen in den kerspel van Renoij an den Furstendom Selre ende Graefschap Zutphen te Zutphenschen regten met een pond goet geldt te verheergewaden leenroerig Gelijk Kaer sulck bij nakomge haere vader wijlen Johans. van Beest Geschiet te Arnhem op maandag den XIX Aprilis XVI XIX (19 april 1619).

Magriet was ongehuwd en haar zuster Hillegonda trouwde in 1628 met Hugo van de Velde. Hun dochter Anna erfde van haar tante Magriet in 1643 huis en hofstad Renoij met de twee percelen land.

Zou deze ongehuwde Joffer (Magriet) de schenkers van De Steeg aan de inwoners van Rhenoy zijn ?

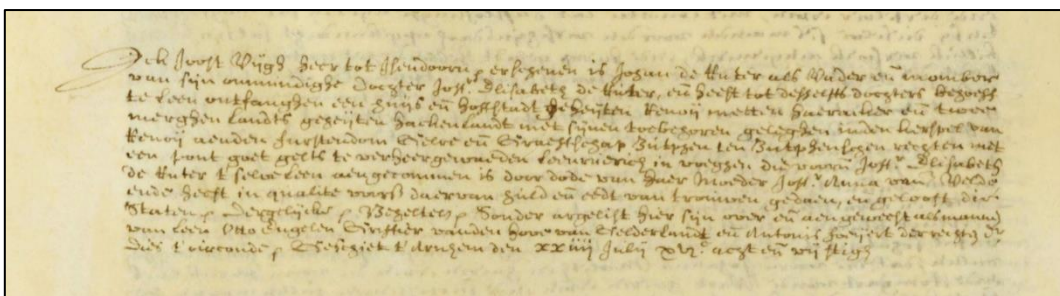
11°. Leenvrouw Anna van der Velde erft Huis en Hofstad van haar tante Margriet van Beest 3 nov. 1643. Anna is gehuwd met Johan de Ruyter.

Ik Diederik van Bunnick is erschienen is Johan de Ruijter als man en momber van Joffer Anna van der Velde zijn huisvrouw en heeft tot beheer van de selve te leen ontrangen een Huijs en Hofstat geheten

Renoij metten Kaeracker ende twee mergen landt geheten Kacken-landt met sijnen toebehooren gelegen in den kerspel van Renoij aan den F. G. & G. J. ten Zulphensen regten met een pondt goet gelt te verheergeraden leenroerigh aen voor-schreven sijne Heer. Aengecomen is door doode van haar moeders suster Juffer Magriet van Beest en heeft in qualiteit voorschreven de eed van hulde en eedt van trouw gedaen ende gelooft (beloofd) sonder arch of list haar sijn ? geweest als mannen van leen Johan Dibbens ende Dirck Frans die omronde besegelt tot Arnhem den darden November 1643.

12°. Leenvrouw Elisabeth de Ruyter erve haar moeder 24 juli 1658.

Oorkonde Elisabeth beleent met Huis en Hofstad Rhenoy 1658

Ik Joost Vijgh heer tot Kendoorn erschienen is Johan de Ruijter als vader en momber van sijn onmondige dochter Joffer Elisabeth de Ruijter die heeft tot desselffs dochter ? te leen ontrangen een huijs en Hofstadt geheten Renoij metter Kaeracker en twee mergen landts geheijten Kackerlandt met sijne toebehooren

gelegen in den kerspel van Renoij aan den Furstendom Gelre en Graefschap Zutphen ten Zutphensen rechten mit een pont goet geldt te verheergewaden leenroerig in voorige den voornoemde Joffer Elisabeth de Ruijter 't selve leen aingenomen is door dode van haer moeder Juffrouw Anna van de Velde ende heeft in qualite (hoedanigheid) voorschreden Johan de Ruijter daarvan huld en eedt van trouw gedaen en gelooft (belooft) dese Staten enz. dergelijken behelten sonder argelist hier sijn voorschreden en aangeweest als mannen van leen Otto Bugelen Griffier van den Hoore van Gelderlandt en Antonie Koivert der richter. Dies 't oirconde geschiet te Arnhem den XXXXXX Julij XCV. agt en vijftigh (24 juli 1658)

Omdat Elisabeth de Ruijter nog minderjarig is heeft haar vader Johan de Ruijter (hulder) de eed van trouw ten overstaan van Otto van Bugelen, griffier van Hof van Gelderland afgelegd.

1696

Elisabeth de Ruijter maakt een testament en geeft na haar overlijden haar man het vruchtgebruik en na zijn overlijden gaan haar feodale goederen (Huis Rhenoy en de 2 percelen land) naar haar broer Willem de Ruijter. Mocht Willem de Ruijter geen kinderen nalaten dan gaan de goederen naar haar zuster Johanna Maria de Ruijter of haar kinderen. Dit testament is gepasseerd voor Calfijn van der Stel leenman bij het Hof van het F. G. & G. Z. te Arnhem op de 19^e aug. 1696.

1700

Elisabeth de Ruijter huwde Otto van Beest van Rhenoy. Otto van Beest van Renoij heeft elders bezittingen. In zijn testament, gepasseerd voor schepenen van Rhenoy Gerrit Jansen de Ridder en Dirck Jansen de Jongh op de 25^e oktober 1700, vermaakt hij zijn aardse goederen feodale, allodiale, goud, zilver meubelen etc. aan zijn nichtje Johanna Maria de Ruijter, na het overlijden van zijn vrouw Elisabeth de Ruijter.

1706

Otto van Beest van Renoij en Elisabeth de Ruijter bouwen een huis op een stukje grond aan de gemene straat van Rhenoy. Voordat dit huis is afgebouwd verkopen ze het erf met het in aanbouw zijnde huis aan Johanna Maria de Ruijter in 1706. Uit de beschrijving van de ligging van dit perceel blijkt dat dit huis, het nieuwe huis Rhenoy te worden wat in bovenstaande afbeelding is afgebeeld. Later in 1748 wordt in de stukken dit huis Adellijk huis genoemd.

1718

Otto van Beest van Renoij en Elisabeth de Ruijter maken een testament voor schepenen van Rhenoy Melchior Bosch en Dirck Janse de Jong op de 30^e jan. 1718. Dit testament laten ze approberen bij Casijn van der Stel leengriffier van het F G. & G. Z. op de 12 sept. 1719.

Hierin wordt vastgelegd dat alle voorgaande testamenten nietig verklaard worden en dat haar neef Hendrik Johan de Ruijter universele erfgenaam is. Haar zuster Johanna Maria de Ruijter wonende ten huize Rhenoy krijgt haar leven lang het vruchtgebruik van alle goederen en zal bovendien cohabitatie (bewoning) van het huis Rhenoy behouden haar leven lang.

1721

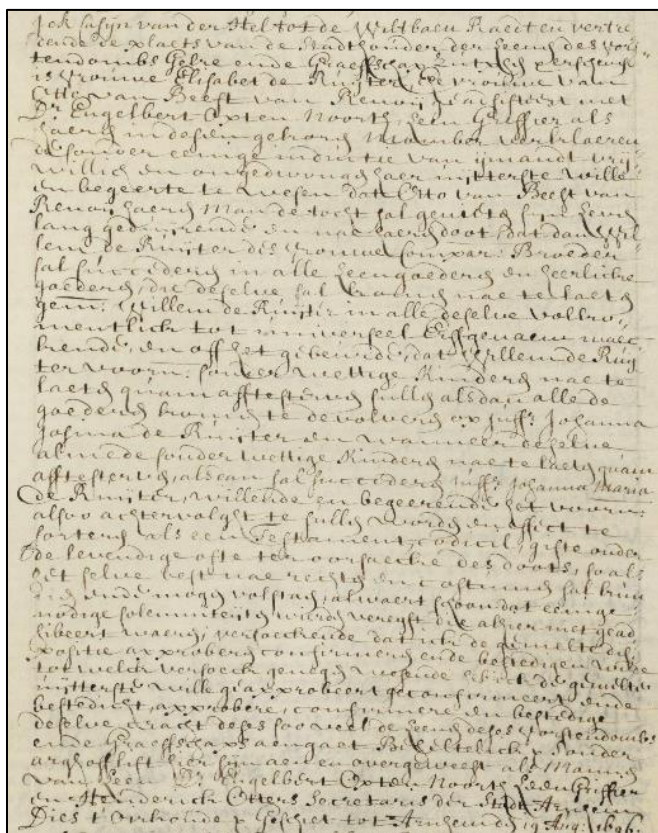
Elisabeth de Ruijter, haar man is overleden, schenkt om moverende redenen (gerechtvaardigde) haar bezittingen aan haar neef Johan Hendrik de Ruijter. Voor schepenen Melchior Bosch en Dirck Janse de Jongh wordt deze schenking gepasseerd en geapprobeerd bij het Hof van het F. G. & G. Z. te Arnhem op de 7^e febr. 1721. Johan Hendrik zal in recompens (ter compensatie) haar tantes Elisabeth en Johanna Maria en hun dienstmaagd hun leven lang huisvesten en elk vijftig gulden per jaar uitkeren.

1723

En in 1723 maakt Johanna Maria de Ruijter haar testament. Ze vermaakt al haar goederen aan Hendrik Johan de Ruijter.

1696

Testament van Elisabeth de Ruijter.

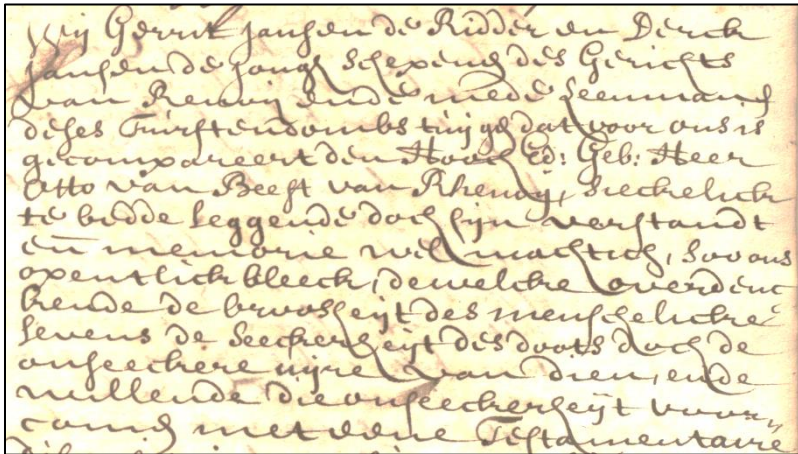
Ick Calfijn van der Stel etc. verschenen is vrouwe Elisabeth de Ruijter echtgenoot van Otto van Beest van Renoij geassisteert met Dr. Engelbert Ooten Noots Leen griffier als haere in desen gekoren member verklaerende sonder eenige inductie (aansporing) van iemandt vrijwillig en ongedwongen haer nijterste wille en begeerte te wesen dat Otto van Beest van Renoij haeren man de tocht (vruchtgebruik) sal genieten sijn leven lang gedurende en nae haere doot dat dan

Willem de Ruijter dis vrouwe compararante Broeder sal succideren (opvolgen) in alle leen goederen en heerlicke goederen deselve sal komen nae te laeten gemelde Willem de Ruijter in alle deselve volkomenlijck tot universeel erfgenaem etc. geen kinderen dan erfgenaem Johanna Maria de Ruijter etc. Arnhem 19 aug. 1696.

1700

Testament (gedeeltelijk) van Otto van Beest van Renoij.

Dit testament is geapprobeerd (goedgekeurd) door secr. O: Tulleken, griffier van het Hof van het F. G. & G. Z. te Arnhem.

Wij Gerrit Jansen de Ridder en Dirck
Jansen de Jongh Schepenen des Gerichte
van Renoij ende mede Leenmannen
deses tijtens ombs tijtge dat voor ons is
gecompareert den Hoog Ed: Heer
Otto van Beest van Rhenoij sieckelijck
te bedde leggende doch sijn verstandt
en memorie wil machtig, sovens
openlick bleeck, dewelcke overden-
kende de broosheit des doods doch de onseeckere
wijre van dien ende willende met
eene Testamentaire dispositie over sijne
tijdelijcke goederen alvorens sijne onster-
felijcke siele bedelende in de hande van
sijne Almachtigen Vaeder en sijn lichaam
de aerde tot een zalige wederopstandinge
heeft om sonderlinge redenen sijn Edele
hiertoe bewegende gewilt ende begeert
wil en begeert cragte deses dat nae sijn
Edele overlijden Juffrouw Johanna Maria
de Ruijter offte haere erven sal sijn ende
blijven eenige ende universele erfgenaem
in alle sijn Edele naer te laete goederen
soo feodale als allodiale geene van dien
uijtgesondert actien creditie meubelen
gout silver als andersints: wil verstaende
dat gemelde Juffrouw Johanna Maria de
Ruijter dewelcke goederen niet sal
aenveerden dan naer overlijden van
Vrouwe Elisabeth de Ruijter sijn Edele
Kuijvrouw dewelcke in allen de goederen
sijn Edele toestondich sal sijn en blijven
haer leven lanch gedurende gelijftocht
gelick bereets de 24 november 1694 voor
schepenen van Renoij gedaen is. Deselve
lijftocht als noch approberende en
ratificerende doch naer dode van
opgemelde vrouwe instituerende gelick
boven gemelt Juffrouw Johanna Maria de
Ruijter off haere erve tot eenige en
universele erfgenaem in alle sijn goederen
daer onder wil specialick begriipende
een obligatie van vier duysent gulden
gevestigt met Kuij de Bren tot
Rijswijck en waer van vrouwe Anna
Magdalena van Beest wed. Keerma de
jaerlixer rente treckt voor een lijftochte
haer leven lanch geduijrende versoecke
inde den Heer testateur soo veel de
leenen mochten aengaan het nodig

Wij Gerrit Jansen de
Ridder en Dirck Jansen
de Jongh schepenen des
Gerichte van Renoij ende
mede Leenmannen deses
F. G. en G. J. tuijgen
dat voor ons is gecompa-
reert de Hoog Edele

Geboren Heer Otto van Beest van Rhenoij, sieckelijck te bedde leggende doch sijn verstandt en memorie wil machtig soo ons openlick bleeck dewelcke overdenkende de broosheit des doods doch de onseeckere wijre van dien ende willende met eene Testamentaire dispositie over sijne tijdelijcke goederen alvorens sijne onsterfelijcke siele bedelende in de hande van sijne Almachtigen Vaeder en sijn lichaam de aerde tot een zalige wederopstandinge heeft om sonderlinge redenen sijn Edele hiertoe bewegende gewilt ende begeert wil en begeert cragte deses dat nae sijn Edele overlijden Juffrouw Johanna Maria de Ruijter offte haere erven sal sijn ende blijven eenige ende universele erfgenaem in alle sijn Edele naer te laete goederen soo feodale als allodiale geene van dien uijtgesondert actien creditie meubelen gout silver als andersints: wil verstaende dat gemelde Juffrouw Johanna Maria de Ruijter dewelcke goederen niet sal aenveerden dan naer overlijden van Vrouwe Elisabeth de Ruijter sijn Edele Kuijvrouw dewelcke in allen de goederen sijn Edele toestondich sal sijn en blijven haer leven lanch gedurende gelijftocht gelick bereets de 24 november 1694 voor schepenen van Renoij gedaen is. Deselve lijftocht als noch approberende en ratificerende doch naer dode van opgemelde vrouwe instituerende gelick boven gemelt Juffrouw Johanna Maria de Ruijter off haere erve tot eenige en universele erfgenaem in alle sijn goederen daer onder wil specialick begriipende een obligatie van vier duysent gulden gevestigt met Kuij de Bren tot Rijswijck en waer van vrouwe Anna Magdalena van Beest wed. Keerma de jaerlixer rente treckt voor een lijftochte haer leven lanch geduijrende versoecke inde den Heer testateur soo veel de leenen mochten aengaan het nodig

congeer van die respectieve leenheerig ende uijt sijne naelaetschap secluderende ende uijtsluitende alle sijn Edele verdere erfghenaemen vrienden en maegen alle het welcke den Heer Fonxart gewilt ende begeert heeft dat gelick voorschreven staet alsoo volcomen effect sorteren sal 't sij als testament codicil donatie inter vivos ofte canga mortis (Latijn, onder de levende doode) soo ende gelick het selve ten besten ende bestendichte forma sal comen en mogen bestaan. Actum tot Renoij den 25 Oct. 1700. In kennisse van mij en was getekent O: Tulleken secr.

1706

Otto van Beest van Renoij en Elisabeth de Ruijter bouwen een nieuw huis aan de Achterstraat van Rhenoy. Het erf met het in aanbouw zijnde huis verkopen zij aan Johanna Maria de Ruijter in 1706. Deze verkoop is niet gevonden in het ORA van Rhenoy, want zoals we reeds weten is dit archief van Rhenoy gedeeltelijk verloren gegaan tijdens de watersnood van 1809.

Het eigendomsbewijs van Johanna Maria de Ruijter is gevonden in het archief van huis Acquoy. Op onderstaande verpondingskaart uit 1810 zien we het oude en nieuwe huis Rhenoy ingetekend. Rode pijl, oud huis Rhenoy en rechts daarvan het nieuwe huis Rhenoy. Op de kadastrale kaart van 1832 zien we op de plaats van het oude huis Rhenoy de Rooms-katholieke kerk, die in 1829 is gebouwd.

Verponding kaart 1810

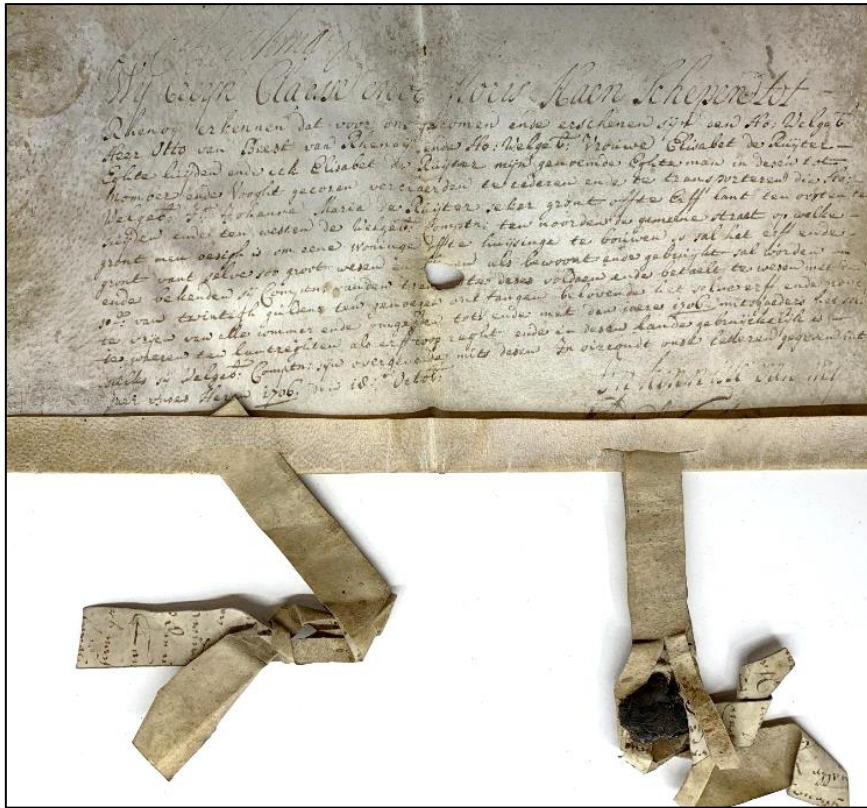
Kadastrale kaart 1832

Otto van Beest van Renoij en Elisabeth de Ruijter verkopen erf en huis in aanbouw 1706

Wij Creijn Claesse ende Floris Haen Schepenen tot Rhenoy erkennen dat voor ons gecomen ende erschenen (verschenen) sijn den Hoog Welgeboren Heer Otto van Beest van Rhenoy ende Vrouwe Elisabeth de Ruijter Echte luijden ende welck Elisabeth de Ruijter mijn genoemde Eghte man in desen tot Momber ende Vooght gecoren verclaerden te cederen en te transporteren aan de Hoogh Welgebooren Juffrouw Johanna Maria de Ruijter seker gront offte erf lant ten Oosten Suijden ende ten Westen de Welgeboren Compatante ten Noorden de gemene straat op welke gront men besigh is om eene woninge offte huijsinge te bouwen so sal het erff ende gront van selve soo groot wesen en ? als bewoont ende gebruikt sal worden ende bekende sij Comparante aanden transporte deses voldaan ende betaalt te wesen met den somma van twin-

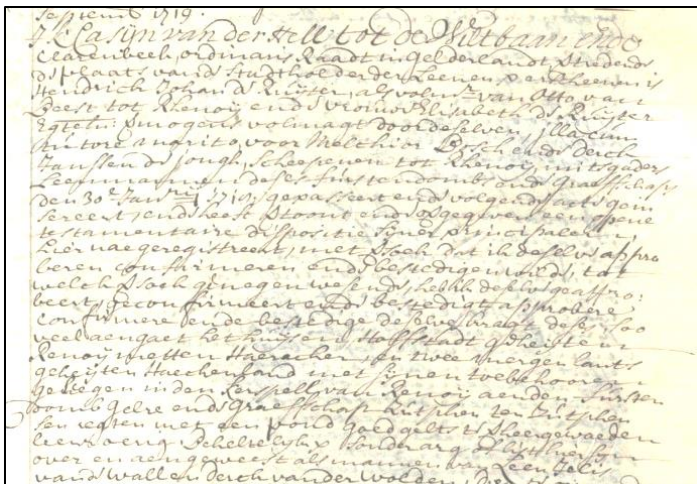
tigh gulden ten genoeg en ontvangen belovende het selve erff ende gront te vrijen van alle commer ende overgaven tot ende met den jaren 1706 mitsgaders het selve te waeren ten lantregten als erffcoop recht ende en in desen lande gebruyckelijck is sulcks sij Welgebooren Comparantes sijn overgevende mits desen. In oircondt onse letteren gegeven int jaer onses Heren 18 Oct. 1706.

Eigendomsbewijs van Johanna Maria de Ruijter 1706

1719

Hendrik Johan de Ruijter laat het test. van 1718 van Otto en Elisabeth approberen bij het Hof van Gelre in 1719.

Ik Casijn van der Stel tot de Wildbaan ende Claerenbeek ordinaris Raadt in Gelderland vertredende de plaats van Stadholder der Leenen erschienenen is Hendrik Johan de Ruijter volmachtiger van Otto van Beest van Renoij ende vroude

Elisabeth de Ruijter egteluiden vermogens volmacht door deselven voor Melchior Bosch ende Derck Jansen de Jongh, schepenen te Rhenoy etc. Als enige universele erfgenaem de Hoog Welgeboren heer Hendrick Johan de Ruijter, hare welgeboren nede alle hun na te late roerende en onroerende, soo leen als eigengoederen. Het Kuijs en Hofstadt geheijten Rhenoy metten Kaeracker en twee mergen Hackenland met zijne toebehooren etc. aan den F. G. & G. J. leenroerig met Zutphensen rechten. Mitsgaders behoudens nogthans dat de Hoog Edele Welgeboren Guffrouw Johanna Maria de Ruijter gesuster van vrouwe comparantes woonende bij en ten huise van Kaer Welgeboren tot Rhenoy haer leven lang gedurende sallen hebben en genieten het jaarlijcx incoomen en vruchtgebruik van alle voorgenoemde goederen en effecten den Keer en Driuwde Comparanten en boerendien de inwoninge en cohabitatie van Kaer Comparanten Kuijsinge tot Rhenoy etc. Den 30^e jan. 1718 gepasseerd etc. en geapprobeert te Arnhem den 12^e sept. 1719.

1721

Elisabeth de Ruijter wed. Otto van Beest van Rhenoy schenkt haar goederen aan Hendrik Johan de Ruijter.

Wij Melchior Bosch en Dirk Janse de Jongh Schepenen tot Rhenoy mitsgaders Leenmannen des Furstendom Gelre ende Graafschap Zutphen verclaeren dat voor ons in propre personen gecomen en verschenen is die Hoog

Edele Wel Geboren Vrouwe Elisabeth de Ruijter Douairière van wijlen den Hoog Wel Geboren Keer Otto van Beest van Rhenoy met hare gecoren vooght en momboir in desen Den Keere secretaris Tilburgh als regt welke Hoog Wel geboren vrouwe Comperante om sonderlinge redenen haer daer toe moderende willende en begeren dat haer Hoog Welgeboren goederen soo gerede

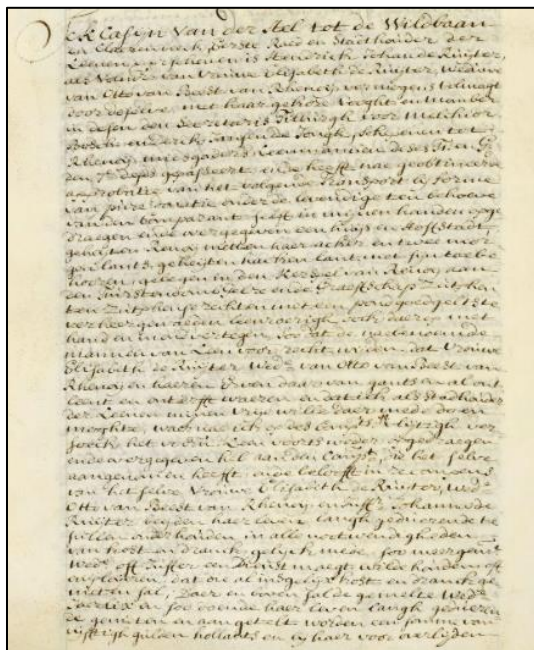
als ongerede die voor dato haer Huwelijck ten Huwelijck sijn aangebragt en staende huwelijck aanbestorven ende geconquesteert (verkregen) niets van dien ter wereld uijtgesondert van wat aen off natuer die soude konnen off mogen wesen van nu off aen sullen overgaen en in eigendom verblijven aen den Koog Welgeboren Heer Hendrik Johan de Ruijter sijn Koog Welgeboren Erve ende naecomelinge ende sulcks Wel bij soome van pure donatie onder den levendige verclaeren sij Koog Welgeboren Vrouwe Comparante daer aen niets meer te hebben te behouden offte reserveren in heel en deel ten behoere van opgemelde mijne Heere den Heere De Ruijter daer van renuce-rende sonder worden versoekende sij Welgeboren Vrouwe Comparante de nodige registra-ture van extraditie der brieven soo ten leen als lantregten gebruijckelijk is en heeft sij Koog Welgeboren Vrouwe Comparante mits desen geconstitueerd haere meergemelde Heere den Koog Edele Welgeboren Heer Hendrik Johan de Ruijter omme te Compareeren voor Heere Stadhouder en Leenmannen van opgemelde Furstendom Gelre en Graefschap Zutphen ende aldaer ten requarde van de leengoederen soo die Leenroerigh beronden worden in name van haer Koog Wel Geboren afstand te doen en vervolgens weder daer mede te beleenen sijn Koog Welgeboren den Heere de Ruijter en voorts daer omtrent te berigten dat sij Koog Wel geboren Vrouwe Comparante present sijnde soude connen off mogen doen oock met de magt van in haer Koog Wel Geboren naem een off meer te mogen substitueren met belofte van alle 't gans voorschreven te sullen houden van waer den in recompens (compensatie) van 't welke Koog meer-genoemde Heere de Ruijter belooft en aenneemt de Koog Welgeboren Vrouwe Comparante beneffens de Koog Welgeboren Guffrouw Johanna de Ruijter bij de haer leven langh gedurende te sullen onderhouden in alle nootwendige heden van cost en dranck gelijk oock soo meer gemelde Douairière off Koog gemelde Guffrouw de Ruijter een Dienstmaagt wilde houden off employeeren (aanwenden, onderhouden) dat die al insgelijcks kost en dranck genieten sal daer boven sal de Koog gemelde Douairière jaerlijcks en soo doende haer leven langh gedurende genieten en aengesteld worden eene somma van vijftigh gulden Hollands en bij haer voorover-

lijden dogh eerder niet aen die Hoog Edele Welgeboren Juffrouw Johanna de Ruijter gelijk vijftigh gulden jaerlijcks en in sal sij Hoog Welgeboren Juffrouw op 't Hoogh Adelijk Kuijs niet wilde verblijven en so doende op een ander haer cost wou copen dat in plaetse van vijftigh gulden dan en anders niet sij sal genieten hondert en vijftigh gulden alle haer so lange sij sal comen te leven. Compareerde mede den Hoog Welgeboren Heer Hendrik Johan de Ruijter dewelcke de Hoog Welgeboren Vrouwe Douairière Comparante voor desen pure donatie in ter vivos was bedanckende en die oock accepterende was met gelofte van 't gunt voorschre-ven te sullen naer comen. In Circondt onse letteren gegeven in 't jaer onses Keeren 1721 den 7e febr. In kennesse van mij: J. Tilburgh secr.

1721

13e Leenman Hendrick Johan de Ruijter.

Belening van Hendrick Johan de Ruijter met het Huis en Hofstad Renoij.

Ick Casper van der Stel tot Wildbaan en Claerenbeek, eerste Raed en stadt-houder der Leenen erschienen is Hendrick Johan de Ruijter als volmachtiger van vrouwe Elisabeth de Ruijter, weduwe van Otto van Beest van Rhenoij vermogens volmacht door deselve met haere gekoren sooght en nomber in desen den secretaris Tilburgh voor Melchior Bosch en Dirck de Jongh schepenen tot Rhenoij mitsgaders Leenmannen deses F. S. & G. J. den 7^e

deses gepasseert ende heeft nae geoblineerde approbatie van het volgende Transport bij forme van pure donatie onder de levendige ten behoere van de comparant heeft in mijnen handen opgedragen ende overgegeven een Kuijs en Hofstadt geheeten Renoij metten Kaeracker en twee mergen landt geheijten Kackenland met sijn toebehooren gelegen in den kerspel van Renoij aan den

F. G. & G. J. ten Zutphenschen rechten met een pound goedgelt te verheergewaden leenroerigh oock daerop met hand en mond verlegen soo dat de naebenoemde mannen van leen voor recht wijden dat Vrouwe Elisabeth de Ruijter wed. van Otto van Beest van Renoij en haeren erven daerwan gants en al ontleent en onterft waeren en dat ick als Stadhouder der Leenen mijnen vrije wille daer mede doen merghite (met genoegen) waer nae ick op des Comparante q.q. (qualitate qua, in hoedanigheid van) slijtigh versoeck het voorschreden Leen voorts weder opgedraegen en overgegeven heb aan den Comparante die het selve aengenomen heeft etc. etc. Circonde geschiet tot Arnhem den 18^e Febr. 1721.

14^e Leenman Derk Johan de Ruyter, erve zijn vader Hendrik Jan de Ruyter.

Na het overlijden van Hendrick Johan de Ruijter wordt zijn zoon Dirk Jan beleend met het Huis Renoij op de 16^e juni 1750.

Ik Engelbert Menthen J. U. D. ordinairis raad in Gelderland verschenen de plaats van de stadhouder der Leenen des F. G. & G. J. doe cond dat voor mijn en mannen van Leen hierna benoemd erschienen is Dominicus Jansen Klerk in qualiteit als volmachtiger van Derk Johan de Ruijter vermogens volmagt door deselve voor Floris Bosch en Claes Rutger van der Pijl Leenmannen des F. G. & G. J. den 14 Julij 1750 op den comparant gepasseert ende heeft in q.q. (qualitate qua - in de genoemde hoedanigheid) te leen ontsangen een Kuijs en Hofstad geheijten Renoij met den Kaeracker en twee mergen lands geheijten Kackenland met sijne toebehoren gelegen in den kerspel van Renoij aan den F. G. & G. J. ten Zutphenschen rechten met een pound goet geld te verheergewaden Leenroerig gelijk het selve leen des comparants Principaal door dode sijns vader Hendrik Johan de Ruijter aangekomen is oock daar van huld bij handtasting gedaan ende belooft de staaten des F. G. & G. J. trouw hult en gehoorzaam te zijn en alles te doen het geen een goed en getrouwd leenman zijn Leenheer te doen schuldig is. Dergelijken Derk Johan de Ruijter en sijnen erven soo dikwijls het voornoemde leen erledig word en de nood sulck vereijschen oock soen sullen beheltelijk in allen meergemelte F. G. & G. J. sampt een ijder sijns goeden regten sonder arg off list hier zijn over en aangeweest als mannen van leen Willem

*Jan Tulleken Leengriffier in Gelderland en Jacobus Martinus ten Busck. Dies
circonde so heb ik des F. G. & G. Zutphens segel hieraan doen hangen. Geschied
tot Arnhem den 16 Junij 1750.*

Op de 25^e aug. 1780 schrijft Dirk Jan de Ruijter zijn testament. Hij laat dit testament op dezelfde dag door schepenen Peter Vercolff en Dirk de Jongh van Rhenoy, sluiten en registreren. Na zijn overlijden mag zijn nicht Hendrika Theodora van Hövel het gesloten testament openen.

Op de 30^e oktober 5 weken hierna wordt het ongecancelleerde (niet beschadigde) gesloten testament in aanwezigheid van Hendrika Theodora van Hövel en haar oudste zoon Theodorus door de schepenen van Rhenoy geopend. Hierin staat dat zijn enige universele erfgenaam is zijn nicht De Hoog Welgeboren Vrouwe Hendrika Theodora van Hövel echtgenoot van den Hoog Welgeboren heer Petrus Johannes Speyart van Woerden heer van Andelst. Hendrika van Hövel erft van haar oom Dirk Jan de Ruijter, al zijn feodale en allodiale goederen.

Een maand later op de 13^e nov. 1780 verzoeken Hendrika Theodora en Petrus Johannes Speyart van Woerden de griffier van het F. G. & G. Z. te Arnhem belening van het huis en Hofstad Rhenoy met den Haaracker en Hackenland met zijn toebehoren. De Hoog Welgeboren Heer baron Petrus Johannes Speijart van Woerden legt ten overstaan van de leengriffier de eed van trouw af. Hendrika betaalt een pond goed geld en wordt hierdoor de 15^e leenvrouw van Huis en Hofstad Rhenoy met zijn toebehoren.

1780. 111.
Voor onondergeschreven Schepenen van Rhenoy com-
parierde de hoogwelgeboore Heer Dirk Johan de Ruijter
althier voornachtig gaande en stande en gelijk in luttel bleek
Zijn verstant en memorie welkomen magtig en verklaar-
de in dit besloten papiere begrepen te Zijn Zyn Hoogwel-
geboorens laatste en uitterste wil en testamenteaire dis-
positie, met begerde dat het geene daar by verrat is,

Dirk Johan de Ruijter brengt testament bij de schepenen van Rhenoy 25 aug. 1780

Voor onondergeschreven Schepenen van Rhenoy
mede als Heerzmannen van den huijze Rhenoy com-
parcerden die Hoogwelgeboore vrouwe Hendrika Theo-
dora van Hövel, kintgemaalinne van den hoogwelgeboe-
ren Heere Johannes Petrus Speyart de vterde Heer
van Andelst en Amptsjonker in Overbetuwe geas-
sistieerd met haar hoogwelgeboorens Oudste Heer
Zoon den Hoogwelgeboorens ~~Oudste~~ Heere Theodorus
Johannes Speyart de vterde Amptsjonker in Over-
betuwe, en verzogt Opening van Zedane Testa-
mentaire Dispositie, als door vjfen den Hoogwel-

Hendrika Theodora van Hövel en haar zoon Theodorus verzoeken op de 30 okt. 1780 de schepenen van Rhenoy het gesloten testament van Dirk Jan de Ruijter te openen.

manner van overen te eng van 13 Nov. 1780
 op de ampt gepasseert ende heeft verlijcht
 de signature van de overen Testamentarische
 dispositie als door Derk Johan de Ruiten in
 dato 25 Aug. 1780 van Schepenen en daer
 overen te Beesd verlijcht is gepasseert
 en dato van 28 Aug. 1780 aan volgende
 ten Leenhamore is geapprobeert ge worden

Op de 13^e nov. 1780 verzoeken Hendrika Th. van Hövel en Petrus Johannes Speyart van Woerden de griffier van het F. G. & G. Z. te Arnhem belening van het huis Renoy.

Schepenen van Beesd ondergeteekent Jan Hendrik Backer
 Pieter Verstegen
 en Meester van de Rekenkamer Maria van Nijf van (van) Beesd en
 uit Beesd. In die Schepenen uiterlijk bleef geroep van manting en
 verhaaren in dit beflote Camer bevestigde te verhaaren uiterste
 Wille of testamentaire Dispositie, bevestigde dat het selve een volkomen effect
 soude hebben het in alle Testament of gericht is in die wille het selve sal
 kunnen bestaan en hebben de Schepenen aan ons Schepenen verhaaren
 dat behoren en geconquireert. Quaten die selve geacht te hebben. In Beesd
 den Maas die selve Schepenen te selve acten en beflote. Dato
 op den tunden Augustus 1780 van en overen

P. Verstegen J. H. Backer
 1780

Hier zien we een gesloten testament die door schepenen Pieter Verstegen en Jan Hendrik Backer schepenen te Beesd gesloten is. Op de hoeken hebben de schepenen het testament gezegeld met hun cachet. Dit testament is nooit geopend. Waarschijnlijk hadden de erfslaters twee erfgenamen en na hun dood was er nog een erfgenaam die alles erfde.

15^e Leenvrouw Hendrika Theodora van Hövel 13 nov. 1780.

Familie Petrus Johannes Speyart van Woerden en Henrietta Theodora van Hövel

Petrus Johannes Speyart van Woerden (1712-1794)

tr. 23 mei 1736

Hendrika Theodora van Hövel (1719-1790)

Kinderen:

1. Maria Justina
2. Theodorus Joh. (1742-1824)
3. Johannes Anton. (1746-1817)
4. Adrianus Josephus
5. Cornelis Henricus

In de linkerbovenhoek zweven 4 putto (kinderfiguurtjes) engel-tjes, die erop duiden dat het echtpaar vier doodgeboren of jonggestorven kinderen had.

16^e Leenman Theodore Speyart van Woerden 1794.

Na het overlijden van Hendrika van Hövel en Petrus Johan Speyart van Woerden wordt hun oudste zoon Theodore Johan Ferdinand Joseph Jonkheer Speyart van Woerden de laatste leenman van het Huis en Hofstad Renoij.

In 1795 wordt het leenstelsel en de rechten die daarbij behoorden opgeheven door keizer Napoleon Bonaparte.

Vrijheid - Gelijkheid - Broederschap.

Keizer Napoleon

Maria Justina vrouwe douairière Speyart van Woerden wonende te Arnhem schenkt in 1829 aan de Rooms-katholieke parochie van Rhenoy bouwgrond, naast het Huis Rhenoy, om daar een kerk op te bouwen.

Het Adellijk Huis en Hofstad Rhenoy met de twee percelen land de Haarakker en Hakkenland wordt op de 12e april 1833 door de familie Speyart van Woerden verkocht aan Andreas Jan Cornelis Waaldijk voor een soma van 3150 gulden.

De RK kerk wordt afgebroken in 1960 en het huis Renoij in 1968 t.b.v. de aanleg van de weg vanaf de provinciale weg naar Rhenoy

Huis Rhenoy (achterzijde) 1968

Weg van provinciale weg naar Rhenoy 2020